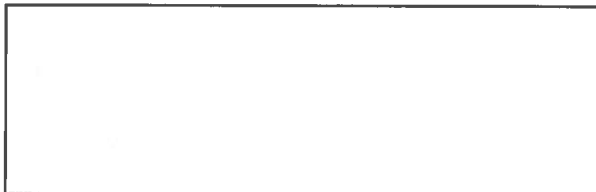

> Retouradres Postbus 20350 2500 EJ Den Haag

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Bezoekadres:
Rijnstraat 50
2515 XP Den Haag
T 070 340 79 11
F 070 340 78 34
www.rijksoverheid.nl

Datum: **6 MEI 2015**
Betreft: Beslissing op uw Wob-verzoek

Inlichtingen bij

Geachte

Ons kenmerk
2015.030
759979-136020-WJZ

Bijlage
A

Uw brief
2 maart 2015

In uw brief d.d. 25 februari 2015, door mij ontvangen op 2 maart 2015, heeft u met een beroep op de Wet openbaarheid van bestuur (hierna: Wob) informatie verzocht over de gemaakte kosten inzake de landsadvocaat. Uw Wob-verzoek is aan mij doorgestuurd door het Ministerie van Veiligheid en Justitie.

Meer specifiek formuleert u uw verzoek in twee delen:

1. alle kosten van het inschakelen van de landsadvocaat door ministeries ten laste van de publieke middelen in 2012, 2013 en 2014, alsmede;
2. de exacte, totale kosten van juridische bijstand en advies (waaronder de landsadvocaat) ten laste van de publieke middelen in bepaalde door u genoemde dossiers.

Hierbij verwijst u naar de openbaarmaking van de kosten van het inschakelen van de landsadvocaat naar aanleiding van het eerder door u ingediende Wob-verzoek van 4 augustus 2011 en het besluit dat hierop is genomen. U vraagt in uw huidige verzoek wederom om overzichten van de door u gevraagde informatie.

De ontvangst van uw verzoek is u schriftelijk bevestigd bij brief van 4 maart 2015 met kenmerk 2015.030.

In de brief van 27 maart 2015 is de beslistermijn met vier weken verdaagd tot 26 april 2015.

Omdat het niet mogelijk is gebleken om te besluiten binnen deze beslistermijn, heeft u in een telefonisch onderhoud met een medewerker van het ministerie van Veiligheid en Justitie ingestemd met het verlengen van de beslistermijn tot en met 5 mei 2015. Uw instemming geldt zowel het ministerie van Veiligheid en Justitie als alle overige departementen. Dit is bij brief van 21 april 2015 bevestigd. Het ministerie van VWS heeft besloten om met ingang van 1 mei 2013 de kosten voor de behandeling van een Wob-verzoek inzichtelijk te maken en verzoeker hierover te informeren. De behandeling van uw Wob-verzoek heeft het ministerie van VWS in ieder geval € 822, - gekost.

Inventarisatie documenten

Uw verzoek betreft, samengevat weergegeven, informatie over de kosten die de ministeries in de periode 2012 – 2014 hebben gemaakt voor het inschakelen van de landsadvocaat. Daarnaast heeft u verzocht om informatie over de kosten van juridische bijstand aan de overheid in een groot aantal nader aangeduide dossiers die onderwerp waren van maatschappelijk en/of politiek debat.

*Correspondentie uitsluitend
richten aan het retouradres
met vermelding van de datum
en het kenmerk van deze
brief.*

In uw verzoek heeft u verwezen naar een eerder verzoek om soortgelijke informatie dat u in 2011 heeft ingediend. Dat verzoek betrof de kosten voor inschakeling van de landsadvocaat in 2009, 2010 en de eerste helft van 2011, alsmede de kosten voor juridische bijstand in enkele nader aangeduide dossiers. Op dat verzoek is destijds bij besluit van 24 oktober 2011 door de minister van Veiligheid en Justitie en bij besluit van 25 oktober 2011 door mij beslist. De door u gevraagde informatie is in 2011 openbaar gemaakt in de vorm van een overzicht. Uit uw verzoek om informatie volgt dat u ook thans prijs stelt op de ontvangst van een dergelijk overzicht en niet op openbaarmaking van de hieraan onderliggende facturen en declaraties. Aan dit verzoek geef ik gevolg.

Directie Wetgeving en
Juridische Zaken

Ons kenmerk
2015.030
759979-136020-WJZ

Wettelijk kader

Uw verzoek valt onder de reikwijdte van de Wob. Voor de relevante Wob-artikelen verwijs ik u naar bijlage A.

Besluit

- Ik besluit de door u gevraagde informatie ten aanzien van het eerste deel uw verzoek openbaar te maken, middels het door u gevraagde overzicht. U treft de informatie hieronder aan.
- Ik beschik niet over informatie ten aanzien van het tweede deel van uw verzoek. Mijn motivering treft u hieronder aan.

Motivering

Ingevolge artikel 3, vijfde lid, van de Wob, wordt een verzoek om informatie ingewilligd met inachtneming van het bepaalde in de artikelen 10 en 11 van de Wob.

Het recht op openbaarmaking op grond van de Wob, dient het publieke belang van een goede en democratische bestuursvoering. Het komt iedere burger in gelijke mate toe. Daarom kan ten aanzien van de openbaarheid geen onderscheid worden gemaakt naar gelang de persoon of de bedoeling of belangen van de verzoeker. Bij de te verrichten belangenafweging worden dan ook betrokken het algemene belang bij openbaarmaking van de gevraagde informatie en de door de weigeringsgronden te beschermen belangen, maar niet het specifieke belang van de verzoeker.

Evenmin kent de Wob een beperkte vorm van openbaarmaking. Dit betekent dat openbaarmaking van de gevraagde documenten uitsluitend aan u op grond van de Wob niet mogelijk is. Indien ik aan u de betreffende documenten verstrek, moet ik deze ook aan anderen geven indien zij daarom verzoeken. In dat licht vindt de afweging dan ook plaats.

Deel 1 van uw verzoek

Gelet op de verantwoordelijkheid van de Minister van Veiligheid en Justitie voor het contract met de landsadvocaat heeft hij, evenals in 2011, in overeenstemming met de andere ministeries de coördinatie van de afhandeling van uw verzoek ter hand genomen. In overleg met de landsadvocaat heeft de minister van Veiligheid en Justitie een overzicht opgesteld van de kosten die de diverse departementen hebben gemaakt voor het inschakelen van de landsadvocaat in de jaren 2012-2014. Dit overzicht treft u aan als bijlage bij dit besluit. De hierin vermelde kosten bestaan uit honoraria, kantoorkosten, verschotten en BTW. Uit het overzicht blijkt dat de kosten die de ministeries, inclusief de hieronder ressorterende externe diensten, gezamenlijk hebben gemaakt voor het inschakelen van de landsadvocaat in 2012 afgerond Euro 22,7 miljoen, in 2013 Euro 23,5 miljoen en in 2014 Euro 23 miljoen bedroegen.

De kosten die mijn ministerie heeft gemaakt voor het inschakelen van de landsadvocaat bedroegen in 2012 afgerond Euro 1,4 miljoen; in 2013 afgerond Euro 1,3 miljoen en in 2014 afgerond Euro 1,1 miljoen.

Directie Wetgeving en
Juridische Zaken

Ons kenmerk
2015.030
759979-136020-WJZ

Met betrekking tot uw verzoek om een omschrijving van de onderwerpen waarop de ingeschakelde juridische bijstand betrekking heeft, overweeg ik als volgt.

Zoals ook uiteengezet in meergenoemd besluit van de minister van Veiligheid en Justitie van 24 oktober 2011, dient de Staat der Nederlanden – net als andere (rechts)personen – in privaatrechtelijke procedures te worden vertegenwoordigd door een advocaat. De Staat is geheel vrij in het kiezen van een advocaat, maar met name om de eenheid in vertegenwoordiging te bevorderen is het van belang dat niet in elke procedure een ander kantoor de belangen van de Staat behartigt. Daarom wordt de Staat in beginsel zoveel mogelijk door hetzelfde advocatenkantoor vertegenwoordigd. Bij koninklijk besluit is bepaald dat aan de advocaat die geregeld voor de Staat optreedt, de titel 'landsadvocaat' kan worden verleend. Op dit moment is de landsadvocaat verbonden aan het advocatenkantoor Pels Rijcken & Droogleever Fortuijn. Bij dat kantoor is een groot aantal advocaten werkzaam, die allen een deel van hun tijd besteden aan werkzaamheden voor de Staat en de hiervan deel uitmakende bestuursorganen.

Aan de titel 'landsadvocaat' zijn geen bijzondere rechten of plichten verbonden. Wel is tussen de Staat en de landsadvocaat een contract van kracht, waarin de landsadvocaat zich ertoe heeft verbonden om zijn kantoor zodanig in te richten dat alle zaken die de Staat aanbrengt naar behoren kunnen worden behartigd. Daarnaast heeft de landsadvocaat zich verbonden om geen zaken aan te nemen die strijdig zouden kunnen zijn met de belangen van de Staat. Deze verplichtingen voor de landsadvocaat gelden ook voor al zijn kantoorgenoten. Het contract tussen de Staat en de landsadvocaat biedt de Staat de ruimte om desgewenst een andere advocaat dan de landsadvocaat in te schakelen. In voorkomende gevallen wordt van die mogelijkheid ook gebruik gemaakt.

Hoewel het merendeel van de juridische aangelegenheden binnen de ministeries zelf wordt behandeld, maken alle ministeries gebruik van de diensten van de landsadvocaat. Het grootste deel van de zaken betreft verplichte procesvertegenwoordiging in civiele procedures. Voor het ministerie van VWS gaat het bijvoorbeeld om adviezen en procesvertegenwoordiging in civiele procedures. Dit betreft onder meer procedures in kort geding. De advisering betreft onderwerpen als aansprakelijkheidsstelling, onrechtmatige daad en aanbestedingskwesties.

Naast civielrechtelijke procedures wordt de landsadvocaat soms ook ingeschakeld in specialistische bestuursrechtelijke zaken, bijvoorbeeld als in een procedure specifieke deskundigheid vereist is. Uitgangspunt is echter dat de Staat en haar bestuursorganen ervoor zorgdragen dat voldoende juridische deskundigheid aanwezig is binnen de rijksoverheid, zodat gepaste terughoudendheid kan worden betracht bij het inschakelen van de landsadvocaat en andere externe juridische bijstand.

Deel 2 van uw verzoek

Ten aanzien van het tweede deel merk ik op dat voor VWS er is gekeken naar de door u aangegeven dossiers "De ramp met/aanslag op vlucht MH17" en "De aanpassing van de nieuwe Zorgwet". Met de overige dossiers heeft VWS geen raakvlakken.

De ramp met/aanslag op vlucht MH17

VWS heeft de Nationale Herdenkingsbijeenkomst georganiseerd. Hierbij heeft VWS geen juridische bijstand ingeroepen. Ik beschik dus ten aanzien van dit dossier niet over de door u gevraagde gegevens.

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**

**Ons kenmerk
2015.030
759979-136020-WJZ**

De aanpassing van de nieuwe Zorgwet

Ten aanzien van "de nieuwe Zorgwet" verwijs ik u naar hetgeen is opgenomen in het Wob-besluit op een eerder door u ingediend Wob-verzoek d.d. 22 december 2014. Hierop is bij besluit van 6 februari 2015 (met kenmerk: 2014.182 7210 11-132836-WJZ) besloten. In het besluit is reeds uiteen gezet waaruit het contact met de landsadvocaat ten aanzien van "de nieuwe Zorgwet" heeft bestaan. Voor het beschreven contact zijn geen kosten in rekening gebracht bij het ministerie, nu het contact is begrepen onder het reguliere klantcontact. Hiervoor worden geen kosten in rekening gebracht. Ten aanzien van dit dossier beschik ik dus eveneens niet over de door u gevraagde gegevens.

Nu de gegevens die u vraagt in het tweede deel van uw Wob-verzoek niet aanwezig zijn bij het ministerie van VWS, kan ik u deze informatie ook niet verstrekken.

Wijze van openbaarmaking

De informatie treft u in het onderhavige besluit aan.

Plaatsing op internet

De stukken die met een geanonimiseerde versie dit besluit voor een ieder openbaar worden, zullen op www.rijksoverheid.nl worden geplaatst.

Hoogachtend,

de Minister van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport,
namens deze,
de plv. Secretaris-Generaal,

drs. ~~A.~~M.W. Kleinmeulman

Bezwaar

Hebt u vragen over deze beslissing of bent u het er niet mee eens? Kijk eens op <http://www.rijksoverheid.nl/ministeries/vws/bezwaarschriften-vws>. Daar wordt uitgelegd wat u kunt doen als u het niet eens bent met de beslissing en misschien bezwaar wilt maken. Er staan voorbeelden waarmee u de kans op een succesvol bezwaar kan inschatten.

Wilt u een bezwaarschrift sturen, dan moet dit binnen zes weken na de datum die bovenaan deze brief staat. Let op: doe dit op tijd, anders kan uw bezwaar niet behandeld worden. Noem in het bezwaarschrift uw naam en adres, en de datum en het kenmerk van deze brief (dit kenmerk vindt u in de rechterkantlijn). Geef aan waarom u het niet eens bent met de beslissing. Vergeet niet om uw bezwaarschrift te ondertekenen en van een datum te voorzien. Wilt u zo vriendelijk zijn om een kopie van deze brief mee te sturen met het bezwaarschrift?

Het bezwaarschrift stuurt u naar:
Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Directie Wetgeving en Juridische Zaken
Postbus 20350
2500 EJ Den Haag

U kunt uw bezwaarschrift ook faxen naar: (070) 340 59 84 of mailen naar:
WJZ.bezwaarenberoep@minvws.nl.

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**

Ons kenmerk
2015.030
759979-136020-WJZ

Bijlage A

Artikel 10 van de Wob luidt, voor zover relevant, als volgt:

1. Het verstrekken van informatie ingevolge deze wet blijft achterwege voor zover dit:
 - a. de eenheid van de Kroon in gevaar zou kunnen brengen;
 - b. de veiligheid van de Staat zou kunnen schaden;
 - c. bedrijfs- en fabricagegegevens betreft, die door natuurlijke personen of rechtspersonen vertrouwelijk aan de overheid zijn meegedeeld;
 - d. persoonsgegevens betreft als bedoeld in paragraaf 2 van hoofdstuk 2 van de Wet bescherming persoonsgegevens, tenzij de verstrekking kennelijk geen inbreuk op de persoonlijke levenssfeer maakt.
2. Het verstrekken van informatie ingevolge deze wet blijft eveneens achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen de volgende belangen:
 - a. de betrekkingen van Nederland met andere staten en met internationale organisaties;
 - b. de economische of financiële belangen van de Staat, de andere publiekrechtelijke lichamen of de in artikel 1a, onder c en d, bedoelde bestuursorganen;
 - c. de opsporing en vervolging van strafbare feiten;
 - d. inspectie, controle en toezicht door bestuursorganen;
 - e. de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer;
 - f. het belang, dat de geadresseerde erbij heeft als eerste kennis te kunnen nemen van de informatie;
 - g. het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen dan wel van derden.
3. Het tweede lid, aanhef en onder e, is niet van toepassing voor zover de betrokken persoon heeft ingestemd met openbaarmaking.
(...)

Artikel 11 van de Wob luidt, voor zover relevant, als volgt:

1. In geval van een verzoek om informatie uit documenten, opgesteld ten behoeve van intern beraad, wordt geen informatie verstrekt over daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen.
2. Over persoonlijke beleidsopvattingen kan met het oog op een goede en democratische bestuursvoering informatie worden verstrekt in niet tot personen herleidbare vorm. Indien degene die deze opvattingen heeft geuit of zich erachter heeft gesteld, daarmee heeft ingestemd, kan de informatie in tot personen herleidbare vorm worden verstrekt.
3. Met betrekking tot adviezen van een ambtelijke of gemengd samengestelde adviescommissie kan het verstrekken van informatie over de daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen plaatsvinden, indien het voornemen daartoe door het bestuursorgaan dat het rechtstreeks aangaat aan de leden van de adviescommissie voor de aanvang van hun werkzaamheden kenbaar is gemaakt.
4. In afwijking van het eerste lid wordt bij milieu-informatie het belang van de bescherming van de persoonlijke beleidsopvattingen afgewogen tegen het belang van openbaarmaking. Informatie over persoonlijke beleidsopvattingen kan worden verstrekt in niet tot personen herleidbare vorm. Het tweede lid, tweede volzin, is van overeenkomstige toepassing.

Directie Wetgeving en
Juridische Zaken

Ons kenmerk
2015.030
759979-136020-WJZ

Kosten inschakeling landsadvocaat alle departementen in de periode 2012-2014 (bedragen in miljoenen euro's)

Directie Wetgeving en
Juridische Zaken

Ons kenmerk
2015.030
759979-136020-WJZ

Ministerie	2012	2013	2014
AZ	0,1	0,2	0,1
BZK	2,9	2,6	2,4
BZ	0,2	0,2	0,2
DEF	1,4	1,4	1,2
EZ	2,3	3,0	3,6
FIN	2,0	2,3	2,4
I&M	5,8	5,7	5,2
OCW	0,6	0,3	0,3
SZW	0,5	0,6	0,5
VenJ	5,5	5,9	6,0
VWS	1,4	1,3	1,1
Totaal*	22,7	23,5	23,0